

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
talha.apak@paradergi.com.tr

Karşılıksız çek keşide etme suçuna af getirilip getirilmeyeceği uzun süredir tartışılıyordu. Geçen hafta TBMM'ye sunulan yeni bir torba yasa teklifiyle, 30 Nisan 2021'e kadar mahkum olanların, çek bedellerini belli koşullarda ödemeleri halinde cezalarının infazı durdurulacak...

Karşılıksız çek cezasına yeni af geliyor

ÜLKEMİZ ticari hayatında çek mevzuatı ve uygulaması yıllardır tartışma konusu olmaya devam ediyor. Ticari hayatta önemli bir ödeme aracı olarak ve çok yaygın kullanılan çek ile ilgili bir o kadar da sorunlar yaşanıyor. Çekte vade var mıdır, yok mudur? Karşılıksız çek nedeniyle hürriyeti bağlayıcı ceza mı olmalı, ekonomik ceza mı olmalı? Bu sorular yıllardır sorulur ancak bu sorulara net cevap bulunmuş değil. Çek, tüm dünyada peşin ödeme aracı olarak kullanılıyor ve hapis cezası bulunmuyor. Ancak, ülkemizde çekin karşılıksız çıkması halinde belli şartlarda hapis cezası söz konusu.

Mevcut yasalarımıza göre, çeki karşılıksız çıkana üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilebiliyor. Son verilere göre, karşılıksız çek nedeniyle açılan davalarda dosya sayısı 250 bini bulmuş durumda. Karşılıksız çek keşide etme suçuna af getirilip getirilmeyeceği uzun zamandır tartışılmaktaydı. Bu suçla ilgili yeni hükümler getiren 26 Mart 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7226 Sayılı Kanun, karşılıksız çek keşide etme suçlarında hapis cezası yoluna kapatmamıştı ya da bu suçlar için af getirmemişti. Ancak borçluya borcunu ödeme ve hapis cezasından kurtulma yolunda bazı fırsatlar sundu. Bununla beraber yeni düzenlemede alacaklının menfaatini de gözeten bazı imkanlar yer aldı. Daha da ötesi, koronavirüs tedbirleri kapsamında karşılıksız çek mağdurlarına ait cezaların infazını 26 Mart 2020 tarihi itibarıyla bir yıl durduran 7226 sayılı yasadaki düzenlemenin uygulaması da sona ermiş bulunacak.

YENİ DÜZENLEME NELER GETİRİYOR?

Çek kanununda geçtiğimiz yıl yapılan değişiklikler 24 Mart 2020'ye kadar olan karşılıksız çek cezalarının infazı durdurulmuştu. Yeni düzenlemeyle karşılıksız çek düzenleme suçundan 30 Nisan 2021'e kadar alınan cezaların infazlarının durdurulması öngörülüyor. Bu hafta Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek TMMM'ye sunulacak olan turizm teşvik yasası ile ekonomiye ilişkin düzenlemeleri de içeren "torba yasa" ile 30 Nisan 2021 tarihine kadar

karşılıksız çek nedeniyle hükümlü olanlar, 30 Haziran 2022 tarihine kadar çek bedelinin bu fıkrada değişiklik yapan kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmeyen kısmının onda birini alacaklıya ödemek ve kalan kısmını ise, 30 Haziran 2022 tarihinden itibaren ikişer ay arayla 15 eşit taksitte ödemesi halinde, mahkemece ceza mahkumiyetinin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına karar verilecek.

30 Haziran 2022 tarihine kadar çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birinin ödenmemesi halinde alacaklının

şikayeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilecek. Teklife göre hükümlü taksitlerden birini süresi içinde ödemediği takdirde ödemediği bu taksit, sürenin sonuna bir taksit olarak eklenecek. Kalan taksitlerden birini daha ödemediği takdirde alacaklının şikayeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilecek. Bu hükümler, 30 Nisan 2021 tarihine kadar işlenmiş ve yargılaması devam eden suçlar bakımından geçerli.

13 MİLYAR TL'LİK KARŞILIKSIZ ÇEK VAR

Karşılıksız çek nedeniyle açılan davalarda dosya sayısı 250 bini bulmuş durumda. Türkiye Bankalar Birliği'nin verilerine göre, 30 Nisan 2021 tarihi itibarıyla yaklaşık 180 bin çek karşılıksız çıktı. Bu tarih itibarıyla karşılıksız çeklerdeki toplam borç tutarı ise 13 milyar lira olduğu belirtiliyor.

Yeni düzenlemenin gerekçesinde; bu düzenlemeyle birlikte ekonomik faaliyeti devam eden borçlunun ödeme imkanına ulaşması ve alacaklının alacağını tahsili için imkan yaratılmasının amaçlandığı belirtildi. Ancak, TBMM gündeminde yer alan çek borçlarını öteleyerek yeni bir ödeme imkanı getiren düzenleme, bir tarafın mağduriyetini giderirken diğer tarafın mağduriyetine yol açma tehlikesi içeriyor. Bu düzenlemeyle, alacaklı 3,5 yıllık bir ödeme planıyla karşı karşıya gelmiş bulunuyor. Konunun ve buna bağlı sorunların tekrar tekrar gündeme gelmemesi için bankaların çek yaprağında yazan meblağın en az yüzde 10'unu garanti etmesi bu sorunun önüne geçilmesi için önemli bir adım olacaktır.